

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 232

Maribor, sobota 11. oktobra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Veja mesečno, prejem v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Uspeh prve balkanske konference

Že od 5. tm. se vrši v Atenah konference zastopnikov Grške, Jugoslavije, Rumunije, Albanije in Bolgarske. Konference je razdeljena v več komisij, ki razpravljajo o gospodarskih in političnih vprašanih, o vprašanih narodnih manjšin itd. Še tik pred pričetkom konference se je zdelo, da bo konference končala s popolnim neuspehom, predvsem radi tega, ker se Bolgari prvotno niso nameravali konference deležiti. Vendar so pa prispeli na konference tudi bolgarski delegati in je to vsekakor pozitivna stran konference.

Toda konference je končala tudi sicer z velikim pozitivnim uspehom. Zakaj soglasno je bila sprejeta od politične komisije predložena resolucija o splošnih načelih, ki naj služijo kot podlaga balkanske unije. Resolucijo je predlagal albanski delegat in krepko jo je podprl predsednik organizacijske komisije, zastopnik Grčije Papanastasin. Resolucija povdarja, da prva balkanska konference na podlagi principov garancije miru konstatira, da je z ozirom na ekonomske in civilizatorične interese balkanskih držav potrebno ujedinienje balkanskih narodov. Upoštevalo nacionalno eksistenco in politično neodvisnost balkanskih držav sprejema konference idejo balkanske unije in izjavlja, da mora njihova unija imeti značaj grupacije neodvisnih narodnosti, da ne posega v suverenost udeleženi držav, da noče gaziti njihovih etničnih celot, ampak da hoče konsolidirati mir med balkanskimi narodi potom svobodnih stikov in sporazumov. Upoštevalo uspeh tega plemenitega cilja poziva konference vse predstavnike vlad balkanskih držav, naj sistematski podpirajo delo za ustanovitev te unije, ki predstavlja važno etapo v novi zgodovini Balkana.

Časopisje v svojih poročilih soglasno ugotavlja, kako velik utis je napravilo pomirljivo držanje jugoslovanskih in bolgarskih delegatov na konferenci, in povdarja, da sprejem te resolucije pomeni obenem že takorekoč rešitev manjšinskega vprašanja na Balkanu. To je povdaril na konferenci tudi grški zastopnik Papanastasin, ki je ugotovil, da balkanske države ne nameravajo postaviti ena narodnost, ampak da hočejo v krepkem povdaru vsega, kar jim je skupno, priti do močne zveze. Ta zveza jim naj prinese kulturne in gospodarske koristi in naj zaščiti tudi njihove narodne manjšine. Oblika te zveze naj bo takšna, kakor je bila stara nemška zveza pred l. 1870, torej zveza suvereni držav. Bolgarski delegat Kirov je izjavil, da je prišel v Atene kot velik skeptik, da pa odhaja zelo ugodno iznenaden.

Se eden važen uspeh beleži prva balkanska konference: novinarji balkanskih držav, ki prisostvujejo konferenci, so objavili resolucijo o ustanovitvi medbalkanske novinarske zveze, katere cilj je ustanovitev balkanske unije. Sklenili so.

Pogreb žrtev katastrofe „R 101“

150.000 LJUDI DEFILIRALO NOCOJ MIMO KRST. — OGIROMEN SPREVOD NA KOLODVOR.

LONDON, 11. oktobra. Ob ogromni udeležbi prebivalstva se je vršil danes dopoldne prevoz žrtev katastrofe zrakoplova »R 101« iz westminsterske dvorane na kolodvor Sv. Pankracija. Nad 150.000 ljudi je včeraj pozno v noč defiliralo mimo krst v dvorani, ki so jo mogli zapreti šele ob enih ponoči. Na tisoče vencev je bilo položenih na krste, samo včeraj nad 2000. Več sto ljudi se je v gneči onesvestilo, mnogo so jih morali prepeljati v bolnico.

Danes so se že na vsezgodaj zbirale pred palačo ogromne množice. Ves trg pred palačo in vse sosedne ulice so bile zasedene, tako da je policija le s težavo napravila prosto pot za oficijelne zastopnike. Ob 9. so prišli v dvorano, kjer so že bili zbrani sorodniki žrtev, vsi člani vlade s predsednikom Macdonaldom, zastopniki vseh dominijonov, celo-

kupni diplomatski zbor, generaliteta in admiraliteta, celokupna občinska uprava in zastopniki angleških ter inozemskih letalskih organizacij. Francosko vlado sta zastopala min. preds. Tardieu in letalski minister Dynac.

Ob pol 10. je westminsterski nadškof opravil molitve, nakar so krste na topovskih vozovih v dolgi povorki skozi mesto odpeljali na kolodvor. Okrog pol dneva so krste položili na posebni vlak, ki jih je prepeljal v Cardington, kjer se bo popoldne ob 16. vršil končni pogreb. Za časa pogreba je bil v Londonu ves promet ustavljen, tovarne so počivale, trgovine so bile za eno uro zaprte. Vse hiše so bile v žalnih zastavah. Med pogrebom so zvonili zvonovi vseh cerkv. Vojaštvo je oddalo častne topovske salve.

Novi bankovci

BEOGRAD, 11. oktobra. V centralo Narodne banke so prinesli prve bankovce, ki so tiskani v njenem zavodu na Topčideru. Bankovci so po 10 dinarjev in jih je za 40 milijonov dinarjev. Ti bankovci bodo izročeni prometu prihodnji mesec. Sedaj se v zavodu izdelujejo novi bankovci po 10 in 100 Din, ki bodo prišli v promet prihodnje leto. Novi bankovci se razlikujejo od starih v tem, da imajo mesto »Narodna banka kraljevine SHS« napis »Narodna banka kraljevine Jugoslavije«.

Gradnja največjega „Zeppelina“

FRIEDRICHSHAFEN, 11. oktobra. Skoro neopaženo se že več mesecev z veliko naglico dela na izgradnji največjega zrakoplova na svetu, »Zeppelina 128«. Sedaj grade hangar. Dela 500 ljudi dan in noč. Hangar bo istakot največji na svetu. Obsegal bo 900.000 kub. metrov. Novi Zeppelin bo gotov do konca septembra 1931.

Sneg na planini, slana v dolini . . .

Na Pohorju je zapadel čez noč prvi sneg . . . Njegova sveža belina se smeli v žaru jesenskega solnca v dolino, katero je obiskala slana. Jutranja temperatura je bila temu obisku primerna: davi ob 7. uri smo imeli v mestu tri stopinje Celzija nad ničlo. Vremenoslavci obetajo daljše lepo vreme. Sedaj, ko zgodnja zima kima, si od veselja manejo roke smučarji, a vinogradniki se bodo podvzali s trgatvijo; zaenkrat sta odeta v svežo belo kapo le Klopni vrh in stari naš prijatelj vitez sv. Arah.

Vlomiska tatvina v borzi dela.

Ko je danes zjutraj prišel vodja tukajšnje borze dela G. Golouh v pisarno, je na svoje presenečenje opazil, da mu je v noči neznan storilec vlomil v pisarno mizo, kjer je imel v zaklenjenem predalu pripravljenih 4564 Din za poravnavo raznih računov in izplačilo podpor. Lopov je tudi z neke v pisarni pripravljene vloge vzel dva kolka po 5 in 20 Din. Vlomilec je moral biti o stanju v pisarni dobro informiran in je zanimivo, da se na vratih niso poznali nikakšni sledovi vloma.

Od sobote 4. oktobra do sobote 11. oktobra 1930

ceneni nakup nogavic

v prodaji ostankov pri

KORMANNU - MARIBOR

Izkoristite to ugodno priložnost nakupa!

Prosti ogled!

K nakupu se ne sili!

da se tekom dveh mesecev sestanejo v Carigradu, kjer bodo izdelali končni predlog o tej zvezi. Kdor se zaveda, kakšno moč v življenju narodov predstavlja tisk kot sedma velesila, si bo tudi na jasnem o dalekosežnosti tega sklepa.

Da je prva balkanska konference v resnici pokazala pozitiven uspeh, pa nam najbolji dokazuje pisanje italijanskega fašističnega tiska, ki ne prikriva svoje

nevolje nad sklenjeno resolucijo, zlasti pa nad geslom »Balkan balkanskim narodom!«, češ da Balkan ne pripada samo balkanskim narodom, ampak celemu svetu. Prav tako, toda gospodje Italijani se bodo morali akomodirati stališču, da Balkan ni in ne sme biti predmet fašistovske agresivnosti in eksploatacije. Prva balkanska konference je fašistom v tem pogledu dober nauk.

Iz Radvanja.

Močno včerajšnje deževje je napravilo po poljih mnogo škode. Radvanjski potok je prestopil bregove in poplavl okolico. Polja in travniki so zgledali kakor jezero. Po njivah in travnikih je voda nanosila peska in odnesla nekaj ajde in koruzne slame. Nekateri kmetje še niso spravili krompirja domov, ti bodo imeli sedaj mnogo dela in v mokri zemlji bo krompir začel močno gniti. Ob cesti, ki vodi iz Zg. Radvanja v Spodnje Radvanje, stoji tepka, ki ima polovico listov karmenasto rdečih, drugo polovico pa zelenih. — Prejšnji teden je elektrarna Fala dobila peti, največji, transformator ter ga namestila v naši postaji. Transformator so pripeljali iz Züricha na koroški kolodvor in od tam na podstavku z velikim valjarjem mestne občine v Radvanje. Ker je bilo ponoči, so postavili pri cesti velike reflektorje, ki so razsvetljevali vso okolico. — Odkar je preselilo pevsko društvo »Lira« svoj sedež iz Sp. Radvanja v Novo vas, vidno uspeva. Pridobilo je mnogo novih članov. Tudi Rdeči križ se je razmaknil. Čeravno je pod pokroviteljstvom studenšk. Rdečega križa, vendar je tudi v Radvanju precej podpornih članov in v nedeljo tere čisti dobiček gre v fond za revne se bo vršila velika vinska trgatve, katroke.

Drva in premog

J. GOVEDIČ, Prešernova ul. 19

Današnji trg

je bil bogato založen. Živilski trg se je odlikoval po izobilju jesenskih dobrot. Pojavile so se že gobe-snežinke, sive predhodnice zime in — znanilke pomladi. — Na Vodnikov trg je prispelo 24 vozov zelja, čebule in krompirja. — Zeljnate glave so prodajali po 50 para do Din 1.—, krompir pa merico 5 do 6 Din. — Špeharski trg je bil največji v letošnji jesenski sezoni. Slanina je bila po Din 17 do 21 kg, meso po normalnih cenah. Na vseh tržiščih je vladal vzoren red, tržno nadzorstvo je zaplenilo le dve vedri črvihih gob. — Kupčija za zimske zaloge se je bogato razvila.

Smrtna kosa.

Umril je nocoj ponoči 81letni cerkovenih frančiškanske cerkve Jakob Nedelko. Pogreb bo v ponedeljek ob 2. pop.

Na ulici omedlela.

Včeraj popoldne se je v Kopališki ulici zgrudila 46letna zasebnica Marija Majerjeva. Reševalni oddelček jo je odpremil na njeno stanovanje v Ipavčevi ulici.

Požarni alarm.

Danes zjutraj okrog 7. je v stolnem zvoniku bilo plat zvona, ker se je valil dim iz dimnika Korazijske hiše na Aleksandrovi cesti. Požarna bramba je pohitela na lice mesta, vendar intervencija ni bila potrebna, ker je le dimnikarski pomočnik izžigal dimnik.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko použije in se milb odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mariborski in dnevni drobiž

Spomini izza plebiscita na Koroškem

»Amerikanci pridejo«. Res pripeljala se je ameriška komisija, ki naj bi proučila razmere v plebiscitnem ozemlju. Nahujskana renegatska svojat jih je čakala z zastavami in jim klicala: »Heil!« Med kričači je bilo seveda 98% Slovencev, nahujskanih in podkupljenih. Pred menoj je stala stara ženska, poznana po dobrem maslu, s katerim je barantala in je bilo znano, da ne zna več kot dvajset besed nemških. Komaj se je pokazal avtomobil, je pričela kričati: »Mir sama tajč, gail, gail!« Parkrat je vzkliknila, nato jo je neki Nемеc z roko udaril po ustih in dejal nemški: »Držite gobec, baba neumna, saj se sami biamirate!« In to je bil pravi Nемеc. Takih prizorov je bilo dosti. Hujskači in renegati se jih niso sramovali.

Neka starka je prišla glasovati. Pred vrati lokala, v katerem je bilo glasovanje, jo je ustavil nemški agitator, poznan renegat v dotičnem kraju in jo vprašal, koga bo volila. Ko je povedala, da misli glasovati za Jugoslavijo, ji je dejal: »Počakajte mamica, bomo kar naredili, bom govoril z gospodi pri komisiji,« ter odšel v glasovalne prostore. Njegovi pomagači so med tem motili staro. Ko se je čez nekaj trenutkov vrnil, ji je dejal: »Mama vi ja nimate tukaj pravice, vi morate v Doberlovas!« — »Hvala gospod!« je dejala mamica in odšla. V Doberlovas seveda ni mogla, ker ni bilo več vlaka, peš pa preko petnajst kilometrov. Ko so Slovenci zvedeli za ta slučaj, je bilo prepozno. Kmetica je že odšla v hribe in glasovanje je bilo končano...

V nekem drugem kraju so nemški buršaki za časa glasovanja ustanovili z agitacijo svoj tajni »Bunde«. Nekega dne je prejelo več zavednih Slovencev grozljiva pisma, v katerih so jim grozili s požigi in »batinami, ako se glasovanja sploh udeležijo. V takratnih razmerah je to učinkovalo in tako se je glasovalo »svobodno« ob asistenci italijanskih patrulj. Samoodločba narodov...

Na dan plebiscita je neki italijanska patrulja zasedla neke most preko Bele. Med italijanskimi vojaki pa so se sukali nemški študentje iz Celovca, Gradca in Dunaja. Na mostu so se nenadoma pojavili slovenski fantje s slovensko zastavo in hoteli v bližnji trg na glasovanje. Straža na mostu pa je izjavila, da ne pušči nikogar preko zaradi grozečih nemirov v trgu in je napravila kordon. Ko so hoteli naši glasovalci prodreti kordon, so vojaki in dijaki z revolverji pričeli streljati v zrak, eden naših fantov je bil lahko ranjen na glavi. Nepriljubljeni na tak sprejem, so se fantje obrnili in hoteli prebresti deročo reko, kar se je dvema posrečilo, a je oba straža takoj prijela in odvedla nazaj preko mostu. Ko so se nekateri Slovenci pritožili, je bilo prepozno, ker je glasovanje šlo že h koncu, fantje pa so se že razšli razočarani na svoje domove.

Tako zmagó sedaj praznujejo z vsem pompom. Fašistična šola hoče uspehe.

Nov član vrhovnega zakonodajnega sveta.

Za člana vrhovnega zakonodajnega sveta je imenovan bivši minister, prof. Ivan Vesenjak v Mariboru.

Iz banskega sveta.

Predsednik vlade je na podlagi čl. 26 zakona o banski upravi razrešil bivšega ministra g. dr. Franca Kulovca dolžnosti člana banskega sveta Dravske banovine.

Srebrno poroko

praznujeta danes v ožjem rodbinskem krogu g. Vekoslav Spindler, urednik »Večernika« in »Jutra« v Mariboru in njegova zvesta družica, gospa Matilda. Ad multos annos!

Izročitev odlikovanj na drž. realni gimnaziji.

Pretekli terek je g. ravnatelj Jakob Zupančič izročil diplome in red Sv. Save IV. stopnje profesorjem: Luki Brolihu, Filipu Gasparinu in dr. Janku Kotniku. V profesorski zbornici je g. ravnatelj nagovoril ob navzočnosti celokupnega profesorskega zbora odlikovance, povdarjal pomen odlikovanja tudi kot priznanje zavodu, kar je v ponos zbora, učencev in njihovih staršev. V imenu zbora je odlikovancem častital prof. dr. Heric.

Za rektorja ljubljanske univerze je izvoljen za dobo 2 let prof. dr. Alfred Šerko.

Osebna vest.

Včeraj smo pomotoma poročali, da je premeščen v Mursko Soboto davčni kontrolor g. Josip Sever, znani agilni delavec naše Glasbene Matice. Premeščen je namreč enakoimenski pomožni geometer pri katastrski upravi v Mariboru, g. Josip Sever.

Imenovanje odbora enološke postaje v Mariboru.

Minister za kmetijstvo je imenoval v strokovni odbor za ocenjevanje vin pri kontrolni enološki postaji v Mariboru: za predsednika Petra Mioviča, za namestnika Srečka Robiča, za člane strokovnega odbora: Srečka Robiča, Ivana Janžekoviča, Alojzija Šikerja, Julija Pfrimerja, Franca Gnivška, dr. Vilka Marina kot zdravstvenega strokovnjaka, inž. Ivana Mohorčiča, direktorja kmetijske vzgledne in kontrolne postaje in za strokovnega referenta g. Josipa Zabavnika, kletarskega nadzornika v pokouju.

Himen.

V četrtek sta se poročila v Ljubljani g. dr. Igor Rosina, odvetnik v Mariboru in gospica Tončka Mirnikova, hčerka poštnega ravnatelja v pokoju iz Celja. Čestitamo!

Šahovska simultanka.

Pozor, danes zvečer ob 20. uri v verandni dvorani hotela Orel; igralci, prinesite šah. igre seboj! Po simultanki prijateljska zabava v čast šah. mojstra Vasja Pirca!

Ljudska univerza v Mariboru.

V ponedeljek, 13. oktobra, predava arhitekt Jelenec iz Maribora o najlepših katedralah Francije — posebno v gotškem slogu. Gotika je nastala na francoskih tleh in prišla do najdivnejšega izraza ravno v Franciji. Predavanje pojasnjuje mnogo lepih skiptičnih slik. V ponedeljek 20. oktobra pričetek cikla »Rodbina in otrok« s predavanjem univ. prof. Ozvalda o pomenu rodbine za vzgojo otroka.

Zopet preložena komunistična razprava.

Včeraj popoldne se je pred senatom trojice vršila ponovna razprava proti posestniškemu sinu Frid. Judariju iz Špičnika radi komunizma. Razprava je bila preložena na soboto 18. tm., ker dve važni priči niste prišli k razpravi.

Veliki jesenski manevri pri Ptuj so bili končani včeraj, 10. t. m. Odločitev ni padla. Obe armadi, severna in južna, sta se pravkar pripravljali na končno odločilno borbo. rezervne južne armade so ravno nameravale stopiti v akcijo, da prisilijo sovražnika k umiku. V tem hipu je komandant manevrov general T r i p k o v i ć odredil zaključek manevrov vseh edi-

nic dravske divizije ter se je obenem poslovil od njih, ker nastopi te dni svoje novo mesto kot komandant vojne akademije v Beogradu. Istočasno se je od vojaštva dravske divizije poslovil tudi general Živko S t a n i s a v i j e v i ć, komandant mesta v Mariboru, ki je imenovan za komandanta vardarske divizijske oblasti v Bitolju.

Smrtna kosa.

Na Rogoznici pri Ptuj je po dolgi in mačni bolezni preminula gdč. Elizabeta Arnuš. Pred plebiscitom je dolga leta vodila gospodinjstvo svojemu bratu Ivanu, župniku v Kotmarivci. Ko je po vojni razsajala po slovenski Koroški brezposelna nemška zalega in je več mesecev sama branila bratovo imetje pred tatinskimi tolpmami, ji je večer strah pred roparji nakopal ono neozdravljivo bolezen, ki ji je zdaj ob desetletnici plebiscita, za vselej podlegla. Bila je izredno dobrega srca, narodna do mozga in vobče priljubljena in spoštovana. Pred leti je bila duša narodnega gibanja v domači vasi, in so se okoli njenega stroja, bila je tudi daleč na okoli znana šivilja, zbirali vsi vaški dijaki in narodno misleči fantje. Blag ji spomin!

Lutkovno gledališče.

Jutri, v nedeljo, priredi mladinski odsek Sokola-matice ob 3. pop. v mali dvorani Narodnega doma prvo letošnjo marionetno predstavo z igro »Sneguljčica«, ki je primerna tudi za otroke od 3 let naprej. Cene 2—5 Din.

Dijaška kuhinja

je za tekoče šolsko leto razdelila 97 dijakom mariborskih srednjih šol 397 obedov in 218 večerij na teden, in sicer 43 dijakom moškega učiteljišča 179 obedov in 104 večerje, 27 dijakom gimnazije 78 obedov in 89 večerij, 15 dijakom realke 68 obedov in 17 večerij, 11 dijakinjam ženskega učiteljišča 66 obedov in 12 večerij, ter izjemoma enemu dijaku meščanske šole 6 obedov in 6 večerij. Za 3 podpirance krijejo stroške znane mariborske rodbine, za vse druge pa plačuje društvo iz dobljenih podpor. Z ozirom na plemenito nalogo in v prepričanju, da bodo široki krogi ostali društvu tudi v bodoče naklonjeni, je prevzelo društvo gorenje obveze ter presi dobra srca za blagohotne darove.

Glasbena šola »Lira« v Krčevini.

Glasbeno društvo »Lira« v Krčevini je pričelo v oktobru z novo sezono pouka v godbi in eventualno tudi v petju. Godbeno kapelo in otroke poučuje kapelnik g. Alojzij Polič v društvenem lokalu ki se nahaja v poslopju otroškega vrtca v Erlavčevi ulici, Melje. — G. kapelnik vabi s tem mladeniče v starosti od 14. leta naprej, ki so na dobrem glasu ter imajo veselje in posluh za godbo, naj se zgledajo ob torkih in petkih od 19. do 21. ure v društvenem lokalu ali pa izven teh ur pri njem na stanovanju v Slovenski ulici 12. I. nadstr. za sprejem v godbeni naraščaj za katerikoli instrument. — Istotam naj se do 20. oktobra prijavijo v pouk na goslih ali na klavirju otroci obojega spola od 8.—14. starostnega leta, ako imajo za godbo posluh, in njih starši želijo, da se muzikalno izobrazijo. Honorar bo zmeren, po dogovoru za dovoljen uspeh pa jamči kapelnik. G. Polič je pripravljen poučevati mladino obojega spola od 8.—14. leta tudi v petju, ako se prijavijo zadostno število petjaželjnih otrok. Opozarja se, naj otroke privajajo k vpisovanju njih starši ali teh namestniki. Pri društvu »Lira« se nudi zlasti mladini iz bližnje okolice Maribora prilika, da se izvežba v glasbeni umetnosti.

KINO

Grajski:

Od danes dalje:
Karin Evans, Konrad Veidt
Zadnja četa...
100% zvočni film v nemškem jeziku.

V predpripravi:
Sinji angel
Emil Jannings, velezvočni film.

Union:

Od danes dalje:
Noetova barka
Najlepši in največji tega leta. Tehnično dovršeni 100% zvočni umotvor. — Film neprekosljive vsebine!

V predpripravi:
Dvoje src v 3/4 taktu

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

Novost za Maribor.

Med parkkoncertom »Drave« v nedeljo, dne 12. oktobra nastopijo ob 11. uri tudi združeni moški pevski zbori iz Maribora in najbližje okolice. Zapelo se bo nekaj narodnih pesmic. Dirigira prof. Vas. Mirk. Po mestu se bo nabiralo za revne slovenske dijake. Zato jutri vsi v park!

Vokalni koncert »Drave«

bo v soboto, 8. novembra v veliki uni-onki dvorani. Moški zbor, ki je letos narastel za eno četrtino svojih glasov ter je ojačen zlasti v basih, bo izvajal svoj program v treh nastopih, v katerih bo sodeloval kot solist g. Faganelli. V dveh samostojnih nastopih pa bo izvajala svoj zanimivi program absolutna ljubljanskega konzervatorija, koncertna sopranistka gospa Skvarča. Na glasovirju jo bo spremljal dirigent Glasbene Matice g. prof. Mirk.

Rdeči križ na Pobrežju.

Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju ponovi v nedeljo, dne 12. oktobra svojo dramatično prireditev zadnje ndelje. Uprizorili se bosta torej drugič »Pogodba«, veseloigra v dveh dejanjih in »Pol vira, pol vode«, veseloigra enodejanka. Čisti dobiček gre v dobrodelne namene. Začetek ob 16. uri.

Opozarjamo na nocojšnjo premijero divne Leharjeve operete »Škrjančkov gaj« v popolnoma novi režiji g. Trburhovića.

Vinska trgatev

turističnega kluba »Triglav« bo v soboto dne 11. oktobra v gostilni ILGO v Studencih

Pralnica ovratnikov Rakuša, Slovenska ulica 15, se priporoča. 2411

Angležinja Miss Oxley, ki daje pouk v svojem materinskem jeziku, (Gosposka 52), se je vrnila in zopet poučuje. 2938

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru javlja, da priredi tudi letos plesno šolo za svoje člane. Ako se jih prijavi dovoljno število, se bo tečaj delil v dve skupini. Začetek bo pravočasno objavljen. Prijave sprejema gg. Poš, trgovec na Aleksandrovi cesti in Preac, trgovec na Glavnem trgu. — Odbor. 2822

Kdor nima lastnega vinograda, naj pride v nedeljo ob 7. uri zvečer v hangar na trgatev Izobraževalnega društva Tezno. Kogar bolj veseli vinska kapljica, temu g. Plohl postreže. 2910

Društvo Rdečega križa v Radvanju priredi v nedeljo, dne 12. oktobra veliko vinsko trgatev v gostilni Lešnik, Nova vas, z različnimi zabavami. Vstop prost, začetek ob 15. uri. Za obilen obisk se priporoča odbor. 2900

Tečaj za ritmično gimnastiko in kulturo telesa, pričnejo v sredo, dne 15. oktobra v telovadnici žensk. učiteljišča v Razlagovi ulici. Za dame od 17.—18. ure, za otroke od 18.—19. ure. Informacije in prijave pri voditeljici tečajev, znani gimnastičarki Erni Kovačevi, Vetrinjska ulica 17/I. 2914

Svengalljeva predstava je zaradi nerazpoloženja preložena na torek 14. oktobra. 2929

USNJENI JOPIČI

toplo podloženi, v raznih kakovostih

že od **Din 700⁰** naprej

L. ORNIK, Koroška 9

Na obrokel

Na obrokel

Geografija pred 150 leti

»VSA ZNANOST POSTANE SČASOMA MAKULATURA«, — KAJ VEDO
POVEDATI STARI LEKSIKONI IN ZNANSTVENE KNJIGE.

Pod naslovom »Vsa znanost postane sčasoma makulatura« je nedavno neka nemška revija objavila članek o Meyerjevem leksikonu, ki je bil izdan pred 30 leti. Koliko je novih izrazov in pojmov, ki so nastali v dobi zadnjih 30 let, koliko je starih, ki so se izgubili popolnoma, kaj je vedel tak- e leksikon pred tridesetimi leti n. pr. povedati o letalstvu in drugih čudesih tehnike? Malo, bore malo. Vsak šolarček danes lahko s posmehom čita takratna s težkim trudom in resnim znanstvenim delom zbrana poročila.

V roke mi je prišla knjiga geografije iz leta 1781.: Geographie von den vier Haupttheilen des Erdbodens. O Avstraliji, ki jo je odkril Cook 11 let prej, še ne ve ta famozna geografija nič povedati. Zanimivi so primitivni esorezi in za nas opisi o deželah, kjer so prebivali južni Slovani. Tako čitamo pod zaglavjem »Turškemu cesarju naposredno podvržene dežele« sledeče:

1. Bosna, nosi ime kraljevine, ki jo proti polnoči (severu) Sava deli od Slavonije. Je dokaj plodovita dežela, v kateri se močno goji živinoreja. Prebivalstvo je povečini grške vere, dasi se tam nahaja tudi mnogo turškega prebivalstva. Najvažnejši kraji so: 1. Serajvo, glavno mesto dežele na reki Bosni. Dasi je bilo v vojni leta 1697. z ognjem uničeno, se je že zopet dobro opomoglo ter cvete trgovina. Zraven stoji tudi star grad. 2. Zvornik, mesto, ki je nekoliko utrjeno. V njegovi bližini so rudniki srebra. 3. Banjaluka, dobro utrjeno mesto, kjer navadno biva turški cesarski namestnik. 4. Jajce, na visoki gori ležeč grad. 5. Naron (Salona? Solin) mesto, ki je bilo nekdanj v boljšem stanju kakor je dandanes.

2. Srbija (Servien), se tudi imenuje kraljevina. Od starih časov že je bila del Moesije (Macedonije?) in se izhodni del imenuje Rasija in prebivalci Rajci (!) Srbi in Rajci so grške vere, turško prebivalstvo se priznava k naukom Mahomeda. To deželo je leta 1739. cesar Karol VI. v beograjskem miru odstopil Turkom in ima te

znamenite kraje: 1. Beograd ali grški beli grad, mesto in nekdanj izborna trdnjava na Donavi ob pritoku Save z važnim gradom na visokem bregu. Mesto je bilo že večkrat oblegano po kristjanih in po Turkih in je bilo izmenoma v posesti teh in onih. Končno so mesto, potem ko so utrdbe porušili, leta 1739. popolnoma predali Turkom. Nekdanje krščanske cerkve so Turki izpremenili v mošeje. Glavna carina tega mesta prinaša letno 100.000 tolarjev, ker se mora vse, kar se po vodi ali na kopnem prevaža z Dunaja v Carigrad in obratno, na poti tu ustaviti. 2. Smederevo, Semendria — glavno mesto Srbije, na Donavi, nedaleč od Beograda, mesto, ki je bilo v prejšnjih časih siavnejše kot danes in je imelo znamenito škofijo. 3. Požarevac (Passarowitz), kraj na Moravi, kjer je bil l. 1718. sklenjen med rimskim in turškim cesarjem slaven mir. 4. Tahtali (?), nevarno mesto na Donavi, kjer voda pada preko skalovitih prepadov in povzroča vrtince, ki zamorejo ladje prevreči. 5. Železna vrata, cataractae Danubii, kraj, kjer Donava zajde v ravan med bregovi in kjer teče preko mnogih čeri. Kdor hoče priti srečno skozi to pasažo, potrebuje spretno in razumne čolnarje. Nekdanj je bilo to mesto zaprto z železnimi verigami in je od tega tudi dobilo svoje ime. 6. Niš (Nissa), utrieno mesto ob reki istega imena. 7. Krocka, neznan kraj, kjer se je leta 1739. vršila vojna med cesarskimi in turškimi četami in se je zmaga naklonila poslednjim.

Znamenitosti: 1. Slavnost pri Osijeku, ki ga je leta 1566. dal zgraditi Soliman. Vodi čez Dravo v dolžini preko ene nemške milje v tamošnja močvirja, ima lepo izsekano ograjo, je bil nešteto krat požgan in zopet popravljen. 2. Jupitrov tempelj. 3. Ostanki palače cesarja Dioklecijana.

To je vse, kar ve ta za takratne čase temeljita in veleučena knjiga povedati o Bosni in Srbiji. Kako so odrezali Bolgari in ostali, bomo poročali v drugem članku.

otroka od njega. Gospa Tabret, Mauricova i Colinova mati in Stellina tašča, ljubi nesrečnega sina iz polne duše in je Stelli gioboko hvaležna za njeno dobroto in skrb za njega. A dobro tudi vidi, da Stella ljubi Colina, odkrito priznava njeno pravico do življenja in molče odobrava njeno ljubezensko razmerje s Colinom. Ve tudi, da dobi Stella otroka. Hoče sinu prihraniti težko bol in ona sama, ki mu je dala življenje, mu ga tudi vzame: mesto ene tablete uspavalnega praška mu jih da v čašo vode šest, da tako njen ljubljeni nesrečni sin v globokem prepičanju o ženini ljubezni in zvestobi zaspi na večno. Zdravnik dr. Harvester konstatira, da je Mauriceu odpovedalo srce. Toda Mauricova strežnica, sestra Waylandova, ki ga je pet let njegove bolezni negovala, ki je videla in občutila vse njegovo duševno trpljenje, katero je na zunaj vedno zakrival z dovtipnostjo, ki je videla, da mu je žena nezvesta, in vedela celo, da nosi pod srcem otroka od drugega, je konstatirala, da je Mauriceu dal nekdo mesto ene šest tablet, ki so morale povzročiti smrt, in zato zahteva preiskavo radi umora. Šele ko od Mauricove matere izve polno resnico, se uda.

Drama »Sveti plamen« učinkuje silno, po globini duševnih doživljanj. Režija g. Skrbinska je izklesala iz dela umotvor, dasi ni še vse popolno. Maurice Tabret g. Hinka Tomažiča je bil podan dobro, plastično. Stella gđc. Elvire Kraljeve je ena najlepših kreacij te naše odlične umetnice. Bila je na višku od prvega do zadnjega nastopa. Odlično se je uveljavila gospa Poldi Menart-Šturmovna, ki je nastopila kot gost v ulogi matere Tabret. Še nekoliko nesigurna se je kmalu znašla in odigrala ponosno in vendar globoko uvidno mater in taščo z močno sigur-

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 11. oktobra ob 20. uri »Škrijančkov gaj«. Premijera.

Nedelja, 12. oktobra ob 20. uri »Aleksandra«. Kuponi.

Ponedeljek, 13. oktobra. Zaprto.

Torek, 14. oktobra ob 20. uri »Gospa ministrovka«, ab. B.

Sreda, 15. oktobra. Zaprto.

Četrtek, 16. oktobra ob 20. uri »Škrijančkov gaj«, ab. A.

Nedelja v marib. gledališču. V nedeljo, 12. tm. se bo ponovila moderna Szirmajeva opereta »Aleksandra«, ki je dosegla pri vseh svojih vprizoritvah zelo lep uspeh. Vsebinska te operete je velezabavna, tako, da bo ljubiteljem smeha zelo ustrezno. Veljajo kuponi. Začetek ob 20. uri.

„Sveti plamen“

Maugham je v svoji drami »Sveti plamen« zagrabil pri korenini zanimiv problem: ali je dolžnost m.ade, življenja polne, zdrave žene, koje mož je pri zračnem poletu ponesrečil in z zlomljeno hrbtenico ter ohromelim spodnjim telesom čaka smrti ter ne more ženi ničesar nuditi razen lepih besed, da ostane ž njim živa zakopana, ali pa ima pravico, da uživa življenje? Drama izzveni v odgovor, ki ne pripušča dvoma: dolžnost žene je, da lajša možu-bolniku trpljenje, njena pravica pa je, da uživa življenje.

Maurice Tabret je v počasno umirajoče obsojeni nesrečnik. Stella, njegova žena, ki ga ni sicer nikdar iz srca ljubila, stori vse, da mu lajša trpljenje, vendar pa iz srca ljubi moževega brata Colina in on njo. Pod srcem nosi tudi

Vsakomur pravi lepa Janja:
»Brez ALBUSA ni pranja!«

Domače ALBUS-TERPENTINOVO MILO za veliko pranje

ALBUS-TERPENTINOVO-ZVONO-MILO za malo pranje

ALBUS-TERPENTINOVO MILO za pranje za roke Za umivanje

3 ALBUS MILO

nostjo. Edo Grom kot Colin je bil v splošnem dober, žeteli bi si pri njem nekoliko več raznolikosti v odigravanju ulog. V svojem elementu je bila sinoči tudi zopet gđna. Ema Starčeva kot sestra Waylandova. Samo da bi si jo želeli v ulogi stroge sodnice sicer odločno, vendar manj zadirčno. G. Skrbinšek kot dr. Harvester in Furijan kot major Liconda sta bila na mestu.

Gledališče je bilo še dobro zasedeno in občinstvo ni štedilo s priznanjem.

S.

Novo muzikalije

Franjo Serajnik: Jugoslovanske narodne pesmi za dvoje gosli. Večina učnih knjig ali šol, ki se uporabljajo pri violinskem pouku, je tujega izvora in zato so tudi posamezni med redne vaje izvršeni kosi pretežno tuji, niso v našem duhu in predstavljajo za naše violinske gojence snov, ki se ji morajo šele prilagoditi; to pa otežkoča pouk, ki postaja zato nekako brezdušen. Kje pa imamo boljše sredstvo za poživljanje pouka kot pa v priprostitih ljudskih pesmicah? Vsak mlad gojenec violine pozna že lepo vrsto naših ljubkih pesmic, ki bi jih gotovo z veseljem igral, čim mu to dovoljuje gotova stopnja v violinski izobrazbi. Te misli so navdajale našega priznanega violinista gospoda Franja Serajnika, ko se je odločil zbirati in smoteno sestavljati cel niz naših lepih narodnih pesmic. Z veliko skrbjo in natančnostjo je do sedaj pripravil tri take zbirke, dve, ki sta uporabni pri vsaki violinski šoli, zlasti pri Schönherrijevi, eno pa pri prvih dveh zvezkih Ševčikove šole; pripravljala pa tudi še nadaljevanja. Vse pesnice so tako prirejane, da jih morejo učenci po potrebi tudi peti; zbirke so torej deloma uporabne tudi na osnovnih šolah. Za vse pesnice je g. Serajnik podstavil tudi spretno izpeljan part za II. violino, da imajo naši violinski naraščalniki s tem praktične predvaje za skupno igranje in obenem tudi priprosto zabavo. Pri vsem je pa mišljeno tako, da naj gojenci igrajo pesnice sami, da se utrdijo v samostojnosti. Zato je tudi za II. violino spisan part primeren izobrazbi gojenčev. — Gospod Serajnik je s tem zamašil veliko vrzel v naši violinstični literaturi, za kar mu mora biti hvaležen vsak učitelj violine, a tudi gojenci in njihovi stariši. Zbirke so zelo poceni in se dobijo pri avtorju v Glasbeni Matici.

France Marolt: 15 slovenskih ljudskih pesmi za moški zbor. Izdal in založil Akademski pevski zbor v Ljubljani. Cena 20 Din. — Znanj zborovodja Akademskega pevskega zbora v Ljubljani, France Marolt, je deloma sam nabral,

deloma iz Devovih, Kokošarjevih in Vrazovih zbirk izbral 15 zanimivih ljudskih pesmi in jih priredil za moški zbor. Med njimi srečamo pesmi kakor »Vigred približa se«, »Pojdem u rute«, »Kukovca«, »Zagorski zvonovi«, »Smrt na duri potrkija«, »Kaj b'jaz tebi dav?«, »Sovdaški bobene in »Škrijančki«, ki so nam znane iz drugih priredb, a najdemo tudi lepo število manj znanih ali neznanih, kakoršne so zlasti »Flosarska«, »Kangalilejska ohcet«, »Barčica«, »Pisemce«, »U kloster bi šla«, »Jaz pa mam konjca« in »Ljubi konja jaše«. — Maroltove priredbe niso običajne harmonizacije ljudskih napevov, temveč že bolj samostojne kompozicije polne srečnih glasbenih domislekov. Nekateri pesmi je avtor obdelal bolj priprosto, v večino pa je vlijel nekaj čisto svojega, ne da bi radi tega postale bolj komplicirane in morda težje za izvajanje. Avtorjevo stremljenje, da iz vsake ljudske pesmice ustvari umotvor, ki naj bo v skladu s sodobnostjo, se očituje v vsej njegovi zbirki. V resnici je vsaka pesem tipična skladba zase; Marolt je vsaki dal primerni karakteristični izraz, bodisi v harmoničnem in tehničnem oziru, bodisi v rabi ilustracijskih sredstev. Posebno zanimivo in hvaležno izpeljane so »Flosarska« (štajerski motiv), »Kangalilejska ohcet« s svojim recitativnim petjem, »Škrijančki« in predvsem »Zagorski zvonovi«, ki jih v prvih in drugih basih ostanatno slišimo kljub harmonskim spremembam v napevu. Tekst pesmi je kolikor mogoče veran originalu, t. j. odnosno narečje je skrbno čuvano in tudi v pravopisnem pogledu nazorno prikazano. Oprema zbirke je prav lična (litografija I. Blasnikovi nasledniki). Zbirko moremo vsem pevskim društvom in ljubiteljem glasbe najtopleje priporočati. — V. M.

Izvrsten apetit

je imel mlad Bošnjak, o katerem se je pisalo nedavno. Ta 25letni mladenič, kmečki sin Vlado Savič, se je v neki mali gostini v Sarajevu stavil, da bo pojedel na mestu celo jagnje z dvakratno množino riža in hleb kruha. Z razpetim telovnikom se je Vlado vsedel k gostilji in junaško deval v sebe pečeno meso, riž in kruh in vse pojedel do zadnje drobtine. Seveda se je gostilna trla radovednih gledalcev. »Zdaj pa imam dovolj!« je mirno dejal mladenič, ko je zadnji grizljaj izginil v njegovem želodcu. »To je drugič v življenju«, je dostavil, »da se je moj želodec pošteno nasitil. Prvič je to bilo slučajno med vojno. Ko sem stopil v kuhinjo, je bila tam miza polna jedi. Vsedel sem se in jedel. Ko sem bil z vsem gotov, so prišli drugi vojaki in hoteli jesti, pa ni bilo nič več. Pojedel sem porcije za 25 mož.«

Trgatev u Slovenskih goricah

Ko čriček sladi že v gorici svoj sad, krnico kmet lika in sode in kad. In solnce nebeško se z grozdki igra, pa jasni in svita dar sladki neba. Klopotec razglaša trgatev okrog, »klop, klop« se razlega v grič, polje in log. Kot fant razigrani se v diru podi, da v naglici večkrat mu »klop« spodleti. Na večer, ko luna na nebu blede, kot romarjev truma v molitvi se zdi tem trsek ob trsu, ki kloni glavó, blagoslov pošlje dobrotno nebó. Ko pride trgatev odmerjeni dan, se vije na hribček živ venec krasán. Mladina kipeča in zreli ljudje — vsi s škafekom v roki v gorico hité. Za pesmico pesem okrog zadoni, »Že čriček prepeva« se prva glasi. In v rižo razplete trgačev se zbor, pa trseku snema prežahni tovor. Vse z nožeki brska med rujem okrog, ko angelj, ki pošlje med rože ga Bog Med rože, da cvetje v sad zrelo otme, ga varno pospravi, da v prah ne zamré. Za rižo veselo nadzornik stoji, da jagoda kaka pozabljena ni. Mu s cvetjem okrašen je vehav klobuk, pa palico v roki, ko venčan hajduk. Pa brenjar si uka navhan na dom, odpira v slaj usta, ob solncu ko som. V krnico prenaša od trte solzé, da sope pod težo, kot z meha piš gre. Ko riža veselja vrhjan dovrši, pa pesmica mila spet v dol zaglasi. Trgačev roj strne se v krožek okrog, pa uka in poje, vesel da je Bog.

Doma pa gibance in tisto in to pripravlja se vneto, da v sast bode šlo. Pač kuharci dela trgatev skrbi, po grozdeka slaju da jed zadiši. Gospod zakon hiše, v skrbi zaoran, premišlja, števili, kak sod bo nabran. Štrinek podvojen al' štiri al' pet, ugiblje in tuhta in daje si svet. Ko večer zavlada, dan v mrak zablodi, vse škafeke pospravi, pa k domu hiti. Trgači, nosači, pa troti ob njih, (v trgatev dospeli so ti na oddih). K večerji obilni se zberejo vkup, večerne zabave pričinja se hrup. In petje in igre in radosti smeh, da solze veselja blišče se v očéh. Vse k svitu razvneto se kreta, sveži in poje in vriska in v slaju žari. Stiskalnica poka, napenja moči, da sladok mrkoma v sode drči. Ob uri že pozni, ko noč zazori, vsak zorno razgiban k pokoju hiti. Dokler Bog bo grozdek na zemlji sládlil, bo čriček Slovenske gorice slavil. Popotnik iz Slov. goric.

Slovenske gorice je že za starih Rimljanov spev črička vedril. Krones pravi v svoji »Zgodovini Štajerske«, da je vinska trta tod božala kaplice boginje »Juno«. Letos je trgatev nadobilna. »Trgatev raj« je v polnem teku. Nebo se je v jasno zabrisalo in solčni žar se po no siplje na »Tam gori za hramčkom...« »Vse se zdaj giblje veselo živi, trsu na vsakem čriček sedi...« povsod, koder gorice žarijo in niso po toči trpele. Krnica (visok kvadratni okvir na stiskalnici), kamor se siplje grozdje, da ga »prešni tram« v košu ožme, se polni, v sodnih okroglinah burka. Trgatev je veselja čas za staro in mlado.

Sport

Mariborski smučarski klub

bo izvedel v prihodnji zimski sezoni sledeči program:

Tečaji: a) od Božiča do Novega leta za začetnike in za tekmovalce pri koči na Pesku z vežbališčem na Rogli pri Vitanjskih bajtah. Tečaj bo vodil prvovrsten nastavnik Ljubljanskega smučarskega kluba.

b) od 4. do 10. januarja za začetnike in tekmovalce istotako na Pesku ali ob ugodnih snežnih razmerah v Mariboru;

c) čim bo zapadel sneg dnevno popoldanski tečaji v Mariboru za mladino in druge.

Tekme: a) 11. jan. pri ugodnih snežnih razmerah v Mariboru — sicer na Pohorju s štartom pri Ruški koči — klubska tekma v treh kategorijah: seniorji, juniorji, dame;

b) 8. febr. vztrajnostna tekma za zlati prehodni pokal Meinel & Herold na progi: Klopni vrh—Vuzenica. Pravico do udeležbe imajo vsi v mariborskem zimskosportnem podsavezu včlanjeni klubi;

c) v projektu sen ahaja tudi še posebna tekma mariborske srednješolske mladine.

Izleti: a) na Peco in na Obir; b) visokoalpinski v triglavsko pogorje; c) prekopohorski krmarski vožnji: 1. Klopni vrh—Pesek—Ribniška koča—Velka kopa—Vuzenica; 2. Ruška koča—Vitanjske bajte—Mislinje; d) propagandna vožnja po Kozjaku (Sv. Duh—Sv. Križ—Sv. Urban—Maribor); e) daljša tura v koroške planine; f) po potrebi in želji članstva se bodo pripravili tudi še drugi izleti.

Vse potrebne informacije daje klubov tajnik g. Vetrh v trgovini Stojec (Jurčičeva 8).

Sport v nedeljo.

Ob 13.30 na igrišču ISSK Maribora: prijateljska tekma rezerve ISSK Maribor:SK Železničar.

Ob 15. na igrišču ISSK Maribora: prijateljska tekma SK Varaždin:ISSK Maribor.

Ob 15.30 na igrišču SK Rapida: mednarodna tekma SK Kapfenberg:SK Rapid.

IZ LNP.

Verificiran je za SK Železničar Fradel Franjo s pravico nastopa v prvenstvenih tekmah dne 10. aprila, v prijateljskih tekmah dne 10. januarja in v mednarodnih tekmah dne 18. oktobra.

Poziva se MO Maribor, da pošlje glede delegiranja sodnikov za prejšnje nedelje poseben dopis na LNP.

Tekme Maribor:Gradec in Maribor: Celje se odobrita, toda brez finančnih obveznosti za LNP.

Kazenskemu odboru se preda v svrhu zaslišanja igralec Seifert V. (SK Rapid).

SK Železničar, nogometni odsek.

Rezerva igra jutri ob 13.30 prijateljsko tekmo z rezervo ISSK Maribor. Sledeči igralci morajo biti točno ob 13. na igrišču ISSK Maribor: Jug, Kositer, Zgonc, Horaček, Čiček, Urbančič, Bačnik, Borovka, Lorber, Antoličič, Golinar, rezerva Seničar. V nedeljo ob 10. dopoldne se vrši na igrišču obvezni trening I. in II. mladine radi sestave prvenstvenih tekem mladine. — Načelnik.

Bogat »postranski zaslužek«.

Ameriški filmski zvezdniki obeh spolov so si našli zelo donosne postranski zaslužek. Sprejemajo ponudbe od raznih tvrdk, da bi v reklamne svrhe prihajali od časa do časa v njihova podjetja. Ob teh časih se kar tere občinstva v dotičnih podjetjih in tvrdke delajo dobre kupčije. Filmski zvezdniki pa pri tem dobro zaslužijo, baje po 1000 dolarjev za 5 minut.

Pet pomarančnih pečkâ

(The Five Orange Pips.)

Angleški napisal A. Conan Doyle.
Poslovenil K. Savec.

»Potem vsaj dovoli, da storim to jaz na svojo odgovornost!«

»Ne, tega ne smeš delati. Nečem, da oi s prstom genila radi take bedastoče.«

»Zaman sem se pričkal ž njim; trmast je bil do skrajnosti. Zato sem odnehal, dasi mi srce ni slutilo nič dobrega.«

»Tretjega dne po prejemu lista se je napotil oče k staremu prijatelju, podpolkovniku Freebodyju, ki zapoveduje v neki trdnjavi na griču Portdown. Veselilo me je, da se je odpeljal, ker se mi je zdelo, da ni bilo zanj nikjer tako nevarno kakor doma. Toda zmotil sem se. Drugega dne po očetovem odhodu prejmem od podpolkovnika brzojav, v katerem me nujno poziva, naj pridem takoj k njemu. Oče je padel v globoko jamo, kakršnih je v soseščini trdnjave mnogo, in leži zdaj z razbito lobanjo brez zavesti pri prijatelju. Hitim k njemu, toda revež se je že preselil v več-

nost, ne da bi se bil še prej zavedel. Kakor smo domnevali, se je bil v somraku vračal iz Furehama in ker mu je bila krajina tuja in jame niso ograjene, sodišče ni oklevalo in je izjavilo, da je oče ponesrečil. Dasi sem skrbno proučil vsa dejstva, ki so bila v zvezi z njegovo smrtjo, nisem mogel ničesar ugotoviti, kar bi utegnilo v meni ojačiti sum, da ga je kdo umoril. Nobenega sledu ni bilo o nasilju, nikjer ni bilo nobenih sledov ali stop, v okolici se niso pojavili sumljivi ljudje, tudi vlomov in ropov ni bilo. In vendar mi ni treba še posebe poudarjati, da mi srce ni mirovalo; bil sem povsem prepričan, da je postal rajni oče žrtva zlobne nakane.«

»Na tako zlosluten način sem torej podedoval stričevo zapuščino. Čudili se bodete, da se je nisem skušal iznebiti. Toda kaj bi mi bilo pomagalo? Bil sem si svest, da vse zlo izvira iz kakega stričevega dožitka in da mi preti povsod ista nevarnost.«

»Moj ubogi oče je storil smrt 1. 1885. in od tedaj je minilo dve leti in osem mesecev. Ves ta čas sem srečno prebil v Horshamu in že sem se jel nadejati, da je prestalo tisto prokletstvo, ki je

zlokobno ogražalo našo obitelj in da je osveta nehaja pri zadnjem rodu. Toda prehitro mi je odleglo; včeraj zjutraj me je zatekla usoda v isti obliki, kakor je zasačila rajnega očeta.«

Mladenič je izvlekel iz telovnika posvaljkan zavitek, ga poveznil na mizo in iztresel pet majhnih suhih pomarančnih pečka.

»To je zavitek,« je nadaljeval. »Žig je londonski — in sicer je označen vzhodni oddelek. V zavitku so napisane prav tiste črke, ki sem jih bil čital v poročilu, namenjenem mojemu očetu: »K. K. K. in »Položite listine na solčno uro!«

»Kaj ste ukrenili?« pobara Holmes.

»Ničesar.«

»Ničesar?«

»Da Vam povem vso resnico —« pokrtil si je lice s tankimi, belimi rokami — »srce mi je povsem upadlo. Tako mi je kakor ubogemu kuncu, ko leze kača proti njemu. Zdi se mi, da me je zgrabilo neodoljivo, neizprosno zlo, ki ga ne moreta odvrniti ne previdnost ne

obramba.«

»Bežite, bežite!« je kriknil Sherlock Holmes. »Ganite se, mladi mož, sicer ste izgubljeni! Le odločnost Vas more rešiti. Zdaj ni, da bi zdvajali.«

»Bil sem pri redarstvu.«

»No?«

»Poslušali so mojo zgodbico in se smejali. Nadzornik si brčkone domneva, da so tista pisma le neumestne šale in da sta moja sorodnika le slučajno ponesrečila, kakor je tudi sodišče razsodilo, in da svarila ni treba resno upoštevati. Uverjen sem, da tako misli o stvari.«

Holmes je mahnil s pestmi po zraku.

»Neverjetna zaslepljenost!« je kriknil.

»Sicer so mi pridelili redarja, ki naj ostane pri meni na posestvu.«

»Ali je prišel z Vami v mesto?«

»Ne! Ukazali so mu, da mora ostati v hiši.«

Holmes se je zopet ujezil.

(Nadaljevanje sledi.)

Opravična številka: E IX 3057/30

8

Dražbeni oklic!

Dne 5. decembra 1930 ob 10. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Pivola vl. št. 119.

Cenilna vrednost: Din 5.444.50.

Najmanjši ponudek: Din 3.629.60.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 19. oktobra 1930.

Velika zaloga kuhinjske posode.
Hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. — Vsaki gospodinjici znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herkules«, la aluminijeva litoželezna in posteklena posoda. — Nadalje mlince za meso, orehe, kavo, mak in poper. — Tehnice za kuhinjo in mero-preizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za ogle, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnike. — Razne oblike za vsakovrstno pečivo. — Kutlje za špecerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, kangle za mleko, cedila za juho, čaj, testo in salato. — Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode. Stiskalnice za ocvirke in krompir. — Samovare »Phobus« in druge vrste. — Škafe okrogle in ovalne. — Lonca za kuhanje perila in perilnice. — Jedilno orodje in žlice vseh vrst. — Jedilne servise iz porcelana raznih izpeljav. — Kuhinjske garniture iz kamenine in porcelana. — Krožnike iz porcelana in kamenine. — Umivalne garniture in

vse vrste steklene robe ter pletene košare in cekarje. Obče znana specialna trgovina s kuhinjsko posodo A. Vicel se nahaja sedaj samo v Gosposki ulici št. 5. XXX

Dve solčni zasebni stanovanji
po dve sobi oddam s 1. novembrom v novi stavbi. Smetanova ulica 54. 2882

Trgovski lokal
v Cankarjevi ulici št. 1 odda v najem Mestna hranilnica v Mariboru. 2876

Zelo dobro ohranjen klavir
svetovne znamke prodam takoj radi selitve za 7000 dinarjev. Naslov v upr. 2902

Prodajam perzijski plašč.
obleke, plašče, čevlje, perilo, pohištvo in drugo. Starinarna »Peteln. Maribor, Orožnova 1. 2894

V gostilni »Veseli dom«.
Vojašniška ulica 5 se toči vinski mošt od 10—12 dinarjev. Tudi mrzla in topla jedila so vedno na razpolago. Priporoča se M. Robin. 2892

Kupim takoj
in plačam v gotovini: štedilnike, postelje vsake vrste, vinske sode do 150 litrov, obleke, čevlje, brušena ogledala in sploh razne reči. Pismene ponudbe na Makor, Ruška c. 35, Maribor. 2875

Poučujem glasovir
po najnovejši metodi Din 10 na uro. Grem tudi na dom. Ponudbe na upr. pod »Gotov uspeh«. 2906

Gojzerce,
nepremočljive ima najceneje v za-ogi Brzopotplata. Tattenbachova ul. št. 14. XXXVII.

Lepo sobo
v sredini mesta oddam takoj boljšemu gospodu ali gospodični. Poizve se v upravi Večernika. 2911

Kavožgalnik
(Kaffebranner) v dobrem stanu. 5 do 8 kg. proda ceneno Ferdo Kaufmann, trgovina z mešanim blagom, Maribor, Kralja Petra trg 1. 2912

V vili pri parku
oddam sobo boljšemu gospodu, Trubarjeva ulica 11/I. 2913

Oddam
dvem osebam sobo z dvema posteljami in hrano. Studenci, Aleksandrova 17. Poizve se v gostilni. 2914

Heligon F.
na prodaj. Naslov v upravi lista. 2917

Iščemo
za Mariborski rajon sposobno moč, ki bi poučevala na šivalnih strojih šivanje, krojenje in vezenje, kakor tudi vse v to stroko spadajoče delo, zmožno slovenskega in nemškega jezika. Obširne pismene ponudbe na upravo pod »prvovrstna moč«. 2928

Dobro ohranjena železna sobna peč
se proda. Istotam se proda tudi skoraj nov dežni plašč. Jadranska ulica 21/c, vrata 5. 2927

Kupujem
namizna jabolka
vseh vrst in tudi jabolka za prešo po najvišji dnevni ceni. 2935
Ignac Žohar, trgovec, Kamnica pri Mariboru

HOTEL HALBWIDL, MARIBOR.
Danes in jutri
Iutranji in večerni koncert
Igra godba Wergles. V dvoriščnem salonu radio-predavanja.
PREDNAZNAILO: V četrtek, dne 16. oktobra ob 20. uri bo izvajal trgovski pevski zbor krasne pevске točke.
Za obile obisk se priporoča
2934 **restavater Halbwidl.**

Svarilo!
Podpisana svarim s tem vsakogar, na moje ime komurkoli izročiti denar ali pa predmete z denarno vrednostjo, ker jaz ne bom plačala za to ničesar.
Julka Tement
posesnica kavarne v Mariboru
Glavni trg šte. 3

Delikatesno kislo zelje in kranjske klobase
Iz najfinejšega vira v Ljubljani kakor tudi najfinejše bučno olje nove letine 1 liter Din 14.— in najboljša banatska svinjska mast 1 kg Din 22.— se dobiva vedno sveže v znani trgovini živil 2906
ALBIN NOVAK -- MARIBOR, GLAVNI TRG 18

Večne 2971
reperature
morajo prenehati!
Od slej naprej bomo nosili le
KARO-čevlje
Koroška cesta 19

ADVOKAT
DR. SLAVKO BARLÉ
vljudno naznanja, da je preselil svojo
advokatsko pisarno
iz ulice kralja Milana 48 2920
v Pašičevo ulico 14/I, Beograd

Pozor!
Cene hrani so padle! V gostilni Kos, Cvetlična ulica 11 dobite na izbiro dobro domačo hrano, obed: juha, meso in dve prikuhi že za Din 7.—. Na razpolago so Vam tudi vsa mrzla in topla jedila. Vsako soboto in nedeljo pečene krvave in mesnate klobase. Z izbornim vinčkom preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča Ivan Kos, gostilničar. 2937

Inserirajte
v
„Večerniku“

Žive ščuke
in karpji dospeli pri
Ferdo Greiner-ju
Maribor, Gosposka ul. 2

Angleško in češko sukno
sukno za plašče
pralni baržun
Lindener baržun
barhente
kakor tudi vsakovrstno manufakturno blago kupite najceneje pri 2934
Srečko Pihlar
Maribor, Gosposka ul. 5

Oddam
opremljeno ali prazno sobo. Ob železnici 7, vrata 7. 2930

Opremljeno sobo
s prostim vhodom oddam za 200 dinarjev mesečno. Naslov v upravi lista. 2932

Lepo opremljeno sobo
z lektrično razsvetljavo in prostim vhodom oddam. Meljska cesta 43a, vhod iz Krempljeve ulice. 2931

Gospoda
sprejem kot sestanovalca in celo oskrbo s 15. oktobrom. Tattenbachova ulica 20, pritličje levo. 2922

Delavnico
ali skladišče oddam. Slovenska ul. 36.

Opremljeno
ali prazno veliko sobo takoj oddam eni ali dvema gospodičnima ali gospodom. Ciril-Methodova ul. 18, vrata 11. 2916

Dobro naložite denar
5 stanovanj, en lokal in delavnica za Din 200.000. Ponudbe pod »Obrt« na upravo Večernika. 2924

Pridnega fanta
sprejem na stanovanje. Koroška cesta 74. 2936

Elektroinštalacije,
montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilić & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga.

Nudimo kot dobro priliko nakupa!

Mešano naravno drobno perje kg Din 18.—
Pisano kurje drobno, novo perje kg Din 25.—
Rumeno kurje drobno, novo perje kg Din 35.—
Puljeno nar. mešano, novo perje kg Din 40.—
Čisto belo kurje drobno perje kg Din 58.—
Puljeno gosje perje, puh i. t. d. Perje je v vrečkah po 1/2, 1 in 2 kg
Odkemalca zunaj Zagreba, pošiljamo na zahtevo od vsake vrste brezplačne vzorce.

Naj zahteva, kdor ga še nima, naš novi zimski katalog. V njem dobite na 108 velikih straneh obsežno izbiro predmetov, potrebnih za Vas in Vašo hišo.
Trgovska in odpremna hiša

Kastner & Ohler
Zagreb, Illica št. 4

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Vinotoč Muraus Košaki. 2918

Hitro popravilo ur,
ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenke in stoječe ure se pride na dom. XVII

Grozdje
»Izabela« se prodaja po Din 4.— kg v Studencih pri Mariboru, Slomškova ulica št. 17. 2895

Gramofone popravlja precizno le mehanična delavnica JUSTIN GUSTINČIČ, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Istotam velika izbira najboljših gramofonov znamke »Columbia« in gramofonskih plošč. 602

Stanovanje
tik železniške postaje, dve sobi, kuhinja, shramba, drvarnica, vrt itd., oddam takoj v najem. Oglasite se pri Francu Megliču v Orehovi vasi. 2893

Popravila damskih klobukov
iz klobučevine in žameta izvršuje ceneno in hitro A. Hobacher, Maribor, Aleksandrova c. 11. 2737

Krasni damski plašči
se dobijo samo v Trgovskem domu v Mariboru. Lastna izdelava konfekcije, kakor tudi po meri. Se priporoča 2926
I. Pregrad, veletrgov. Trgovski dom

Plesni učitelji
zavečje društvo
se išče. 2933
Vprašati na telefonsko številko 2830, Maribor

Izbira
pletelih oblek, modernih in trpežnih, kakor vseh drugih pletenin, je največja v pletarni
M. Vezjak,
Maribor, Vetrinjska ulica 17
Naročila po meri se izvršijo točno in ceneno.

Eksportna hiša „LUNA“ lastnik A. Pristernik
Aleksandrova cesta 19 MARIBOR Aleksandrova cesta 19
Bogato izbrana zaloga:
Poletne majice za otroke komad od Din 11.— naprej
Veslaški jopiči za gospode komad od Din 24.— naprej
Kopalne hlačke komad od Din 12.— naprej
Kopalne obleke komad od Din 35.— naprej
Kratke nogavice za otroke par od Din 6.50 naprej
Kratke nogavice za dame par od Din 10.— naprej
Kopalne čepice komad od Din 8.— naprej
Gumijasti kopalni pasovi komad od Din 6.— naprej
Sokolske majice komad od Din 20.— naprej
Nadalje velika zaloga čipk, vezenin, svilenih trakov, čevljev iz Jadravine, sandal, kravat, srajc, ovratnikov, ženskih in moških nogavic itd. XXI

Za jesen in zimo
so prispelle v veliki izbiri raznovrstne novosti v blagu za damske plašče in obleke, žametu, svili in v blagu za moške obleke. Prost ogled!
K nakupu se ne sill!
Dolžek I Marini, Trgovska hiša, Maribor, Gosposka ulica 27

Najboljša pralnica ovratnikov je „Ideal“ Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7

Damsko in modno blago za damske plašče in kostume
Tweed-baržun
Angleško sukno za moške obleke in plašče

Vabim h koncertu in prosti zabavi
v nedeljo čim več cenj. občinstva v

Prvo dalmatinsko klet

Mesarska ulica 5 (pod Glavnim trgom). Pre-
skrbljeno bo s prvovrstnimi vini in s črnim
sladkim moštom po Din 10.—, čez ulico Din
9.—, od 5 litrov dalje Din 8.50, večje množine
po dogovoru. Raznovrstna topla in mrzla je-
dila, kakor razne klobase, sardine in dalma-
tinski »pršut« ter tople morske ribe cenj.
gostom vedno na razpolago. — Pridite in pre-
pričajte se.

Za obilen obisk se priporoča
2908 gostilničar.

Predno naročite mizarske izdelke, kot vrata,
okna, mehko pohištvo itd., zahtevajte ponudbe od
mizarskega podjetja

Mariborska lesna industrija
AL. DOMICELJ,
Koroška cesta 45, telefon 21-60

ki izdeluje vse tovrstne izdelke strokovno in po
konkurenčnih cenah. Najnižje cene tudi za serijske
izdelke.

Stalno na prodaj vse vrste rezanega lesa po
dnevni cenah. XXXIX

TOVARNA GLASSIL IN GRAMOFONOV

**MEINEL
&
HEROLD**

Gramofoni	od Din 298.— dalje	
Mandoline	136.—	"
Violine	95.—	"
Gitare	207.—	"
Trombe	505.—	"
Ročne harmonike	85.—	"

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Zimske nogavice,

rokavice, pletenine ter
vse druge modne po-
trebščine v modni trgovini

Anton Paš,
Maribor, Slovenska ul. 4.

Kartonažna tovarna

„HERGO“
Maribor, Rajčeva ul. 5
Telefon 2472

Prevzame vsa v to stro-
ko spadajoča dela.

Najboljše kemično očišče-
no perje in puh dobavlja

WEKA Maribor

Dražba lova.

Lovska pravica krajevne občine
K u m e n se da potom javne dražbe
do 31. marca 1935 v zakup. Dražba se
vrši v petek, dne 24. oktobra 1930 ob
9. uri predpoldne v prostorih sreskega
načelstva v Mariboru v sobi št. 35.

Sreski načelnik:

Dr. Hacin, I. r.

Sodna dražba.

„W-E-K-A“

dobavlja dobro in po
ceni. Velika izbira po-
hištva, tkanin za deko-
racije, zaves, preprog,
posteljnine, otoman in
divanov

„Weka“
Maribor

V četrtek, dne 16. ok-
tobra 1930 ob pol 16. se
vrši pri okrajnem sodiš-
ču v Mariboru, soba št.
11, dražba enodružinske
hiše v Ketejevi ulici, ta-
kozovane hiše »Dom
ubogih«.

Vabimo interese, da se udeležijo dražbe in
ne zamudijo ugodno pri-
liki. 2901

Kdor vrednost polaga
na elegantno in okusno oblačilo, ta
najde
v Trgovskem domu
v Mariboru
brez dvoma najlepšo in tudi najbolj-
šo konfekcijo, kakor tudi izdelavo
po meri. Za dober kroj se prevzame
vsa odgovornost.
Se priporoča 2925
I. PREGRAD
veletrgovina Trgovski dom, Maribor

Opravična številka: E IX 155/30

Opravična številka: E IX 3212/30

Dražbeni oklic! Dražbeni oklic!

Dne 29. novembra 1930 ob 10. uri dopoldne
bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba
nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Sv. Magdalena vl. št. 688.

Cenilna vrednost: Din 1.247.474.40.

Vrednost pritikline: Din 285.765.—.

Najmanjši ponudek: Din 623.737.20.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki
je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 27. septembra 1930.

Dne 24. novembra 1930 ob 10. uri dopoldne
bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba
nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Bresternica vl. št. 51.

Cenilna vrednost: Din 5.999.70.

Vrednost pritikline: Din 727.—.

Najmanjši ponudek: Din 3.999.50.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki
je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 26. septembra 1930.